



EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání



Zápis z jednání Pracovní skupiny pro matematickou gramotnost

*Projekt Místní akční plán vzdělávání pro Hlučínsko západ II
CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0009123*

Místo a čas konání: OÚ Bolatice, 27. 11. 2019, zahájení v 15 hodin

Seznam účastníků: vizte prezenční listinu

H. Paverová, vedoucí projektu MAP II, nejprve přivítala členy Pracovní skupiny (PS) za MAP pro Hlučínsko východ II a pro Hlučínsko západ II, představila program jednání, jenž je rovněž součástí - via e-mail zaslané - pozvánky a dodala, že jsou nepřítomní členové řádně omluveni.

Prvním věcným bodem programu bylo předání nových informací a seznámení s pokroky v rámci MAP II, a to nejen za oblast matematické gramotnosti - vzhledem k počtu aktivit (2) – ale napříč několika tematickými oblastmi. Podkladovým materiálem byl seznam aktivit Implementace včetně příp. změn či úprav oproti plánu (příloha žádosti o dotaci), a to ve znění, v jakém byl dokument přiložen ke Zprávě o realizaci.

Jako první byla reflektována aktivita **Soutěže v deskových hrách podporující matematickou gramotnost žáků**. H. Paverová uvedla, že na Hlučínsku-západ se další, v pořadí druhý cyklus konal 15. – 16. 10. (reportáž k dispozici na www.hlucinsko.tv), na Hlučínsku-východ je naplánován ve dnech 11. a 13. prosince. Oproti prvnímu cyklu došlo – vzhledem k poměrně velké poptávce ze strany základních škol – k vyčlenění 2 dnů jak pro nižší, tak pro vyšší stupeň namísto dne jednoho. V říjnu, resp. v prosinci byly deskové hry určeny žákům nižšího stupně, zejm. 4. - 5. tříd, pro žáky vyššího stupně chystáme stejnou aktivitu po novém roce. Také z deskových her pořádaných na Hlučínsku východ bude pořízena reportáž na www.hlucinsko.tv.

Paní Jana Šandalová ze ZŠ a MŠ Hlučín-Darkovičky se dotázala, zda se budou soutěže v deskových hrách pro nižší stupeň pořádat také v dalším roce, např. na jaře, v prosinci - s ohledem na omezený počet žáků za každou ZŠ pro každý cyklus - využije tuto možnost paní Šandalová, v rámci dalšího cyklu by se se svými žáky účastnila její kolegyně. H. Paverová odpověděla na otázku kladně, do konce projektu, tj. do června 2021, jsou v plánu ještě 3 cykly soutěží pro žáky nižšího stupně, a to v souladu s původním plánem aktivit Implementace. Paní Eva Watzlawiková ze ZŠ Kravaře-Kouty doplnila, že se „deskovek“ určených pro školy na Hlučínsku-západ zúčastnila také jejich škola - děti i pedagogové byli dle slov paní Watzlawikové z akce nadšeni.

V případě druhé aktivity za oblast matematické gramotnosti s názvem **Metodický den pro učitele matematiky** bylo připomenuto, že první metodický den zamýšlený původně jako celodenní akce



EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání



s vícero různorodými workshopy byla po předchozí domluvě se členy daných pracovních skupin mírně pozměněna. S ohledem na domluvené téma (GeoGebra – práce na PC a využití ICT ve výuce matematiky) a náročnost na soustředění, kterou vyžaduje, byl první Metodický den rozdělen do dvou dnů. Pro první část Metodického dne bylo zvoleno téma „GeoGebra ve výuce aneb nové možnosti pro přípravu hodin matematiky“. Workshop se uskutečnil dne 11. 9. 2019, učitelé se mohli přihlásit na dopolední či odpolední část (s totožným obsahovým zaměřením). Druhá část Metodického dne s názvem „Inspirativní odpoledne aneb rozvíjíme matematickou gramotnost v základním vzdělávání“ byla původně naplánována na 2. 10. 2019 (školám předáno pouze avízo, nikoli pozvánka). Termín bude nakonec posunut na leden-únor.

H. Paverová položila dotaz, jaké možnosti mají přítomní zástupci škol v případě školení/seminářů/workshopů – zda je např. z důvodu zastupitelnosti vhodnější pořádat akce pouze v odpoledních hodinách apod. P. Watzlawiková uvedla, že na menší škole, jakou jsou Kravaře-Kouty, preferují semináře a workshopy konané v odpoledních hodinách, problémem je totiž právě zastupitelnost pedagogů. Pan Pavel Pavera ze ZŠ a MŠ Bolatice naopak sdělil, že zastupitelnost v jejich případě až takovým problémem není. Optimálně se tak jeví varianta jako v případě GeoGebry, kdy byla zájemcům nabídnuta možnost dopolední a/i odpolední skupiny.

Dále bylo poukázáno na aktivitu pořádanou v rámci tematického okruhu Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem – **Programy primární prevence na školách**. H. Paverová uvedla, že tyto jsou z velké části zajišťovány lektory z OPEN HOUSE Bruntál. Každá ZŠ si mohla zvolit z nabízené škály preventivních programů. Jednostupňovým ZŠ byly vyčleněny pouze 4 hodiny, a to z důvodu značně omezené nabídky programů pro žáky mladší 12 let; dvoustupňové školy mají k dispozici alespoň 10 hodin. Do této aktivity byla zahrnuta také dílčí aktivita na podporu finanční gramotnosti s názvem **Příběh peněz** pod vedením lektora p. Jana Kumstáta, který je zároveň členem pracovní skupiny a z dnešního jednání byl omluven.

H. Paverová sdělila, že byl o finanční gramotnost enormní zájem – termíny do konce letošního roku byly v rezervačním systému obsazeny v řádu několika hodin. Program na podporu finanční gramotnosti prozatím probíhá na nižších stupních ZŠ, v dalším roce možno rozšířit i na stupeň vyšší. Paní Šandalová zmínila, že se akce na jejich ZŠ konala 12. listopadu a nejen žáky, ale také pedagogy velice zaujala. Lektora hodnotí velmi pozitivně, kvitují závěrečné hodnocení lektora se žáky i skutečnost, že se žáci mohli v rámci shrnutí libovolně vyjádřit. V rámci dopoledne lektor zvládl 4. i 5. třídu, na navazující blok se Darkovičky přihlásí, až budou vypsány další termíny. H. Paverová doplnila, že další termíny budou vyhlášeny nejpozději během zítřejšího dne, tj. 28.11.

Paní Irena Theuerová ze ZŠ Kravaře požádala, aby byla avíza na nově vyhlášené termíny či další aktivity zasílány také na její e-mail, a to zejm. s ohledem na současnou situaci v ZŠ (pozn. tragické úmrtí pana ředitele). Všichni přítomní se shodli, že je velmi, potažmo více než žádoucí nadále pokračovat v aktivitách zaměřených na podporu finanční gramotnosti.



EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání



Další informace a pokroky byly prezentovány také za aktivitu oblasti Udržení a rozvoj regionální identity - **Vlastivědný kufřík**. H. Paverová připomněla, že všechny základní školy na Hlučínsku obdržely na přelomu srpna a září Vlastivědný kufřík, jehož ústředním tématem jsou prameny. Z předání kufříků zástupcům škol dne 28. srpna byla pořízena reportáž na www.hlucinsko.tv, která je kromě webového portálu TV k dispozici také na platformě YouTube (zde): <https://www.youtube.com/watch?v=wquBE5qKubg>. V těchto dnech se finišuje verze pro mateřské školy, následně také pro nižší stupeň ZŠ, s tématem „Malý mulař“. Tato verze bude tentokrát mobilní/zápůjční/sdílená – každá MŠ, resp. ZŠ si kufřík bude moci nějakou dobu ponechat, a to poté, co u nich bude realizována výuková lekce s muzejním pedagogem. V rámci Malého mulaře se děti prostřednictvím rozmanitých aktivit a s pomocí zajímavých předmětů (cihla, náčiní zedníka, skládací model kaple, skleněná vitráž), fotografií a pracovních listů seznámí s postupem výroby pálené cihly, s povoláním zedníka (mulaře), s různými typy staveb a jejich funkcí. Sestaví si dřevěný model strahovické kaple, a poznají tak tuto stavbu podrobněji. Součástí kufříku budou metodické listy pro učitele a pracovní listy pro děti a žáky.

V průběhu podzimu (a dále) se bude intenzivně pracovat také na webu k **Vlastivědě Hlučínska**, stejně jako na textech k učebnicím a pracovním listům. Exkurze jakožto dílčí aktivita Vlastivědy Hlučínska se uskuteční na jaře příštího roku. Členům PS bylo připomenuto, že se současné pojetí aktivity mírně liší od anotace uvedené v příloze žádosti o dotaci „Přehled a popis klíčových aktivit“. Původně měl vzniknout pouze 1 kufřík, a to sdílený (mobilní). Na společném setkání ředitelů a zřizovatelů dne 13. 6. 2018 bylo navrženo, aby kufřík obdržela každá škola, resp. byl vznesen dotaz, zda mohou vzniknout kufříky dva (dvě provedení). Tuto vizi se aktuálně daří naplnit.

Dále bylo zmíněno, že právě dnes se v kulturním domě v Bolaticích koná první **Metodický den pro učitele ČJ aneb Burza nápadů**, resp. se tento v tuto chvíli chýlí ke konci. Burzy nápadů se účastnilo 26 zájemců z celého Hlučínska. Bylo připomenuto, že oproti původně plánované březnové akci došlo ke snížení počtu dílen z pěti na čtyři, čímž se také celodenní akce zkrátila o hodinu. Z akce byla v dopoledních hodinách pořízena reportáž, která bude k dispozici na www.hlucinsko.tv.

Jako další byly reflektovány **Jazykové kurzy pro učitele němčiny a angličtiny**. První cyklus, jak sdělila H. Paverová, měl proběhnout v říjnu a listopadu. Z důvodu nízkého zájmu o říjnové kurzy byly tyto zrušeny. Původně byly vypsány 2 termíny ke každé akci, tzn., učitelé angličtiny nižšího stupně si mohli zvolit ze dvou nabízených termínů, totéž učitelé vyššího stupně. V případě workshopů němčiny byly k dispozici taktéž dva volitelné termíny, oba určeny primárně pedagogům vyššího stupně. Jak bylo poznamenáno, k tomuto členění bylo přistoupeno na základě předchozí domluvy se členy PS na jaře letošního roku. Pro workshopy angličtiny byly zajištěny prostory na SOU Šilheřovice, pro workshopy němčiny pak v Buly Aréně v Kravařích. Workshopy němčiny pouze v dopoledních hodinách se měly konat v Obecním domě v Rohově – z důvodu nedostatečného zájmu (2 přihlášení) však byly termíny zrušeny.

První workshop AJ pro učitele nižšího stupně proběhl 8. 11., pro učitele vyššího stupně pak 22.11. – v obou případech na SOU Šilheřovice. Workshopy němčiny pod vedením p. dr. Nálepové (dopoledne)



EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání



a p. doc. Rykalové (odpoledne) ze Slezské univerzity v Opavě se uskutečnily 19. 11. V Buly Aréně v Kravařích a dle evaluačních dotazníků byly tyto úspěšné, resp. účastníky velmi zaujaly.

H. Paverová dále představila dokument **Vyhodnocení dotazníkového šetření**, který vznikl v rámci povinné podaktivity 2.7 Podpora škol v plánování. Připomenula, že pověřená osoba za každou základní a mateřskou školu na Hlučínsku vyplnila poměrně obsáhlý dotazník, který strukturou tematicky kopíroval dotazník Šablon. Sběr dat probíhal od února až do srpna letošního roku, byť byl deadline stanoven (už) na druhou polovinu března. Členům pracovních skupin za Hlučínsko východ a Hlučínsko západ byly představeny odpovědi za oblast matematické gramotnosti, současně došlo ke komparaci odpovědí za území „východ“ a „západ“. Dokument bude všem členům zaslán via e-mail.

Usnesení I.: *Členové Pracovní skupiny pro matematickou gramotnost za MAP pro Hlučínsko východ II a MAP pro Hlučínsko západ II berou závěry vyhodnocení dotazníkového šetření za oblast matematické gramotnosti na vědomí.*

Předposledním bodem programu byla **Evaluace**. V souladu s Postupem MAP II, přesněji s Klíčovou aktivitou 3 a podaktivitou 3.1 Monitoring a evaluace MAP byl H. Paverovou vytvořen dokument s názvem Seznam a harmonogram plánovaných evaluací. Přítomným byly stručně představeny témata a cíle jednotlivých evaluací, následně i přehledová tabulka a harmonogram. H. Paverová současně dodala, že téma evaluace je probíráno na všech pracovních skupinách, a to na dvou setkáních – na jaře a nyní v průběhu podzimu. Dokument bude schvalovat Řídící výbor MAP II v prosinci. K představenému dokumentu nebyly vzneseny žádné dotazy.

Usnesení II.: *Členové Pracovní skupiny pro matematickou gramotnost za MAP pro Hlučínsko východ II a MAP pro Hlučínsko západ II berou dokument Seznam a harmonogram plánovaných evaluací na vědomí.*

V rámci posledního bodu, diskuze, se H. Paverová zeptala paní Šandalové, zda by přítomným mohla přiblížit **Matematické kavárničky** pořádané na jejich škole. První setkání konané v minulém roce bylo určeno rodičům, letošní další setkání pak pro rodiče i děti. První kavárnička měla za cíl seznámit rodiče blíže s Hejného metodou, kterou na škole v Darkovičkách praktikují, lektorkami byly p. Jitka Michnová a p. Eva Bomerová – spoluautorky učebnic matematiky prof. Hejného. Druhá kavárnička, zábavné odpoledne, byla koncipována jako matematická dílna o 4-5 prostředích vycházejících z matematiky prof. Hejného, kde si děti i jejich rodiče vyzkoušeli řešit zábavné matematické úlohy různé obtížnosti (1. – 4. třída). V prosinci pak proběhne akce na podporu čtenářské gramotnosti s názvem Burza knih a čtenářské lekce.

Kavárnička se dle slov paní Šandalové setkala s velmi kladnými ohlasy jak ze strany rodičů, tak žáků. Paní Šandalová vyučuje Hejného metodou již devátým rokem, uvedla, že je pro tuto metodu nadšená, což je také předpoklad a podmínka k tomu, aby byly nadšené také děti. Dle dosavadních referencí nemají děti, které přecházejí na druhý stupeň na jinou školu (Darkovičky jsou školou jednostupňovou, pozn. autora zápisu), problémy s tradiční výukou matematiky. Děti, které zadanou úlohu vyřeší dříve,



EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání



předávají poznatky ostatním a vystupují tak v roli „experta“. Paní Theuerová poznačila, že Hejného metoda některým dětem skvěle vyhovuje, některým naopak o poznání méně. Předpokládá se navíc, že se rodiče budou podílet na domácí přípravě žáků. Jak podotkl pan Pavera, řada rodičů nemá zájem nebo čas se dětem věnovat v potřebné míře, navíc někteří sami ve svých školních letech „bojovali“ s matematikou a neumí tak dětem adekvátně poradit.

Závěrem bylo projednáno, zda je koncept kavárniček možné přizpůsobit povinné aktivitě „workshopy pro rodiče“ - tyto se mají konat v min. počtu čtyři za celou dobu realizace projektu a mají se věnovat tématu kvalitní a inkluzivní vzdělávání. Akce budou otevřeny vždy všem občanům Hlučínska-východ a všem občanům Hlučínska-západ, resp. zástupcům dané cílové skupiny. V tomto pojetí, jak se členové pracovní skupiny shodli, by musela být aktivita velmi dobře promyšlena – nedá se totiž zdaleka odhadnout, kolik bude potenciálních zájemců či zda se akce neúčastní v drtivé většině pouze rodiče z obce/města, ve kterém se bude pořádat. Alternativně lze účast podmínit předchozím přihlášením v rezervačním systému na webu MAS Hlučínsko, v sekci MAP II.

Všem přítomným bylo poděkováno za účast na pracovní skupině! Další setkání se uskuteční pravděpodobně v únoru příštího roku.

Zápis zapsala a zpracovala: Hana Paverová